

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказом Старицької
загальноосвітньої школи
I ступеня
від 28.05.2020 № 01-07/22

СХВАЛЕНО
Рішенням педагогічної ради
№ 6 від 28.05.2020

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

з хореографії

Старицької загальноосвітньої школи I ступеня

Яворівської районної ради Львівської області

для 1-4 класів

на 2020-2021 навчальний рік

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА З ХОРЕОГРАФІЇ ДЛЯ 1-4 КЛАСІВ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Хореографічне мистецтво – це унікальне мистецтво. Тут злились в єдиному потоці: танець і пантоміма, музика і поезія, скульптурні пози і пластика рухів, а також драматургія літературного твору. В перекладі з грецької «хореографія» означає «запис рухів». Але зміст цього слова став значно ширшим і поняття «хореографія» в теперішній час включає в себе все те, що відноситься до мистецтва танцю: і професійний класичний балет, і народні, і бальні танці, і танець-модерн, і естрадні танці – все це називається хореографією.

«Навчіть ваших виконавців танцювати, але хай танець їх говорить, хай танцюючи вони живо малюють, хай будуть пантомімами, хай почуття роблять їх прекрасними. Якщо жести і міміка кожного завжди будуть відповідати рухам його душі, лише тоді вони виразять істинні почуття – і твір ваш оживе» – так говорить Ж. Ж. Новер – великий французький реформатор танцю в своїй книзі «Листи про танець і балет».

Мета навчальної програми – початкова хореографічна підготовка, естетичне виховання і фізичний розвиток дітей молодшого шкільного віку, виявлення нахилів і задоволення потреб в руховій активності, розвиток почуття ритму, танцювальної виразності координації рухів і на цій основі виховання художнього смаку, уміння повноцінно сприймати мистецтво танцю. За даною програмою передбачено організацію навчального процесу в загальноосвітніх навчальних закладах протягом одного року на початковому рівні. Як правило, для дітей віком 6-10 років.

Обсяг навчальних годин становить **35 години (1 година/тиждень)**.

Програма побудована на основі діяльнісного підходу. Відповідно до змісту та обсягу програми запропоновано навчальні теми: «Основи музичного руху» (опрацьовуються ритмічні вправи, музичні ігри, музичний матеріал на слухання і аналіз танцювальної музики);

- «Елементи екзерсису народно-сценічного танцю» (запропоновані вправи сприятимуть формуванню правильної постави, координації рухів, розвитку легкості, гнучкості, зміцненню м'язів, що необхідно при виконанні як народних, так і сучасних танців);
- «Танцювальне краєзнавство» (вихованці навчатимуться створювати і відчувати образи народного танцю, осмислено виконувати рухи різних видів танців, передавати їх характер, фольклорні особливості, національний колорит);

Такі танці можна використовувати як у навчанні, так і у проведенні масових заходів).

Основними формами навчально-виховної діяльності є: колективні, та групові заняття (навчально-тренувальні заняття, репетиції). Впровадження запропонованої програми спирається на такі основні принципи: доступність, синтез, міцність засвоєння знань, індивідуальний підхід, поступовий розвиток природних даних гуртківців, чітка послідовність в оволодінні лексику і технічними прийомами, систематичність і регулярність занять, цілеспрямованість навчального процесу.

Методами опрацювання навчального матеріалу є:

- словесні (бесіда, розповідь, пояснення, інструктаж),
- наочні (метод демонстрацій, показу),
- практичні (тренувальні вправи), репродуктивні (відтворювальні вправи),
- частково-пошукові (виконання за зразком, під керівництвом педагога), пояснювально-ілюстративні (демонстрація наочного навчання, організація сприймання, спостереження),
- стимулювання навчальної діяльності, формування пізнавального інтересу (музичні ігри, створення ситуації успіху),
- контролю і самоконтролю

Програмою передбачено варіативність форм, принципів та методів навчання. Перевірка та оцінювання знань, умінь та навичок здійснюється під час поточного та підсумкового контролю. У кінці кожного півріччя проводяться відкриті підсумкові заняття.

Теми та розподіл годин навчально-тематичного плану вказано орієнтовно. За необхідності, в установленому порядку, вчитель хореографії може внести до програми зміни до кількості годин у межах кожного змістового розділу.

Враховуючи інтереси учнів, їх кількість у класі, стан матеріально-технічного забезпечення вчитель хореографії може змінювати кількість теоретичних і практичних занять (залежно від того, як швидко та якісно учні набувають практичних навичок

Кожне заняття має включати всі основні розділи програми.

Час, відведений на кожний розділ, можна варіювати залежно від теми, мети і завдань уроку.

Важливо так організувати заняття, щоб перехід від одного діяльності до іншого був логічним і природним. Учні повинні бути вдягнуті в легку, естетичну та зручну для рухових вправ

форму одягу. Взуття для хлопчиків і дівчаток — спеціальні капці на м'якій підошві.

Заняття мають відбуватися у світлому, добре провітреному приміщенні з дерев'яною підлогою. Приміщення повинно бути обладнано спеціальними станками (діаметр палиці — 5 см), які кріпляться на металевих кронштейнах. Висота станка 65—80 см, відстань його від стіни — 30 см. Урок з хореографії проводиться під музичний супровід, і тому обов'язкова умова — наявність інструмента (фортепіано, баян, акордеон).

Розділ "Танці" містить танцювальні елементи та нескладні бальні танці.

До етюдів включено окремі епізоди, що складаються з танцювальних елементів народних танців, необхідних для вивчення.

При виконанні етюдів важливо надавати дітям можливість творчо саморозвиватися: підтримувати творчу самостійність, заохочувати їх фантазію, що в цілому сприяє розвитку артистичності учнів.

У розділ включено різноманітні танці, які можуть виконуватися як цілим класом, так окремими парами. Це дає педагогу можливість добирати необхідні навчальні матеріали, залежно від конкретних навчальних завдань.

ПРОГРАМА

1 клас

I. Ритміка

Колективно-порядкові й ритмічні вправи

- Фігурне марширування: ходіння по діагоналі, колу; розходження парами, четвірками тощо.
- Розміщення на площині: перешикування з колони у коло, у шеренгу, ланцюжок, "равлик".
- Ритмічні вправи: музично-слухове сприймання твору (веселий, спокійний, енергійний, урочистий).
- Виразні засоби музики (повільно, швидко, помірно, дуже швидко).
- Темп музики (на прикладі виконання рухів у різних темпах).

II. Танцювальна азбука

Вправи біля станка (обличчям до станка)

- Позиції рук: підготовча; I, II, III.
- Позиції ніг: I, II, III (напіввиворотні). Розучити та виконати початкові елементи хореографічної абетки: Постановка корпусу, позиції та положення рук, позиції ніг, положення корпусу En face, Epaulement croise, Epaulement efface в класичному танці та в народно-сценічному.
- Постановка корпусу Оволодіти рівновагою, правильно поставити корпус (апломб) – це найголовніше для подальшого гармонійного розвитку опорно-рухового апарату дитини. Постановку корпусу виробляють спочатку біля опори, стоячи обличчям до неї, потім, тримаючись однією рукою, і на середині залу. Постановку корпусу починають вивчати в I поз., потім в II, III, V. Важливу роль в апломбі відіграє спина. Основа рівноваги – хребетний стовп. Треба навчитися

відчувати мускулатуру в ділянці попереку. Музичний супровід: М/Р $\frac{3}{4}$, $\frac{4}{4}$. Вправа виконується на 8 або 16 тактів.

- Висування ноги на підлозі (батман тандю) вбік, вперед, назад з I, II позицій. Напівприсідання на двох ногах, не відриваючи п'яти від підлоги (демі пліє) за I, II, III позиціями. Переведення ног вперед-назад через I позицію (пасе партер). Напівколовий рух ногою за точками із зупинками вперед, вбік, назад (демі ронд де жамб партер). Піднімання на пальцях за I, II, III позиціями (релеве). Перегинання. Положення ноги на щиколотці вперед і назад (сюр ле ку де п'є).

Вправи на середині заду

- Вправи на подальший розвиток рівноваги з поступовим перекатом голови (різні напрями).
- Уклін (для дівчат, хлопців). Положення рук; на поясі, за край спіднички. Плавний рух руками (пор де бра 1, 2). Підготовчий рух для переходу з однієї ноги на іншу (па де гаже).
- Стрибки на двох ногах: за VI позицією (соте).

Орієнтовні вимоги до знань і вмінь учнів на кінець першого року навчання.

Учні повинні знати

танцювальний рух, танцювальна вправа виконується під музичний супровід виражанні засоби музики впливають на ритмічну структуру виконання танцювального руху.

Учні повинні вміти

визначати темп та характер музики, орієнтуватись на площині, координувати свої рухи, починати свої рухи з початком музичного супроводу, виконувати танцювальні вправи і поклони

2 клас

I. Ритміка

Елементи музичної грамоти і ритмічні вправи

Характер, темп, динамічні відтінки у музиці, їх передача через рух; затакт, затактові побудови.

Особливості маршу. Танцювальні жанри: вальс, полька, галоп. Ознайомлення з музичними розмірами $\frac{2}{4}$, $\frac{4}{4}$, $\frac{3}{4}$.

Танцювальна азбука

Вправи біля станка (боком)

- Кидки ногою з I і III позицій вперед, вбік, назад \ (батман тандю жете).
- Глибоке присідання з відривом п'яток від підлоги (повне пліє). Коловий рух ногою вперед і назад за точками (ронд де жамб партер ан деор і ан де дан). Удари ногою по щиколотці опорної ноги (батман фра-пе).

- Переведення працюючої ноги (пасе), підготовка до вірьовочки. Чергові кидки \ з перескоками з однієї ноги на другу, вперед, за VI позицією на низьких напівпальцях (чосанка).
- Згинання до щиколотки і відривання працюючої ноги у вільному положенні вперед на 35” з одночасним підскоком на опорній нозі (угинання).

Вправи на середині залу

Поза круазе (вперед, назад). Плавний рух руками (пор де бра, три перших види). Стрибки: на двох ногах за I, III позиціями (соте), зі зміною ніг під час стрибка (шонжман де п'є).

Танці

Танцювальні елементи

Основні положення рук в українському танці: кисті рук, стулені у кулачки, великий палець закладений за пройму кептаря (дівчина); руки, зігнуті у лікті, лежать позаду на поясі, долонями назовні (хлопці).

- Бігунець. Вірьовочка. Тинок. Вихилясник із потрійним притулом. Угинання. Простий танцювальний біг на напівпальцях.
- Змінний хід (російський). Білоруський хід (крижачок). Па вальсу (у кінці року).
- Танцювальні етюди і танці будуються на зазначених елементах.
- Український хід 1. Бігунець. 2. Вихилясник. 3. Вірьовочка. 4. Припадання.
- Танці: "Весела полька", "По ягоди", "Білоруська полька", "Козачок" та інші (на вибір педагога).

Орієнтовні вимоги до знань і вмінь учнів на кінець другого року навчання.

Учні повинні знати

характер і темп музики передаються через танцювальний рух, музичні розміри визначають танцювальні жанри, зміст музичних творів можна передавати за допомогою танцювального руху.

Учні повинні вміти

передавати в рухах зміст музичного твору, правильно, виразно, ритмічно виконувати танцювальні вправи під музику.

3 клас

Повторюється увесь матеріал, пройдений раніше, але дещо прискорюється темп — вправи виконуються у нескладних танцювальних комбінаціях. Крім того, додатково вивчається інший танцювальний матеріал.

I. Ритміка

Елементи музичної грамоти й музичні вправи

Ознайомлення з розмірами 3/8, 6/8, ритмічним рисунком з тріолями, складними розмірами.

Практичні завдання

- Виконання вправ для опанування позицій ніг, рук, голови, положення корпусу, постава, вихідне положення (елементи абетки класичного танцю та народно-сценічного)
- Завдання 1. По групах опанувати елементи абетки народно-сценічного танцю, класичного танцю.
- Форма проведення: виконання вправ під музичний супровід.
- Завдання 2. Аналіз танцю по відеозапису.
- Завдання 3. Вибрати танець по відеозапису який найбільше подобається. Детально вивчити та описати в танці композицію та образну картину танцювальної дії

II Танці

Танцювальні елементи (обличчям до станка):

- –притупи в положенні паралельно розташованих ступнів (одинарний, подвійний);
переступання на кожну 1/8;
- підготовка до вірьовочки; підготовка до вихилясника;
- присядки для хлопчиків (пружинки, м'ячики, жабка).

Вправи на середині залу

- Уклін. Позиції рук (підготовча, 1, 2). 1-е пор де бра.
- Положення рук на поясі за край спіднички в парі. Стрибки звичайні, з підгинанням ніг (у позиції паралельно розташованих ступнів). Легкі стрибки на одній нозі (друга – в положенні ку де п'є).
- Приставний бічний крок.
- Крок убік із присіданням у 3-ю позицію. Па галопу. Чосанка.
- Вправи на розвиток рівноваги по VI позиції із заведенням рук за спину.
- Поклони. Дівчата – крок убік із закінченням у III позицію в демі пліє. Хлопчики – крок у I позицію.
- Вправи для рук. Підготовча позиція. I, II, і III позиції.
- Положення рук – на край спіднички. Положення рук на поясі.
- Положення рук у парі. I пор де бра. Стрибки. Соте по I позиції.

Вправи по колу.

- Танцювальний крок (па марше),Перемінний крок.
- Залітний крок. Крок «Веснянка».
- Різновиди бігу (нога позаду взахліст, вперед, витягуючи коліно тощо). Бігунець. Підстрибування.

Орієнтовні вимоги до знань і вмінь учнів на кінець третього року навчання.

Учні повинні знати

вправи танцювального екзерсису формують поставу, назви вправ екзерсису та танцювальних рухів.

Правила виконання танцювальних вправ та рухів.

Учні повинні вміти

виконувати вправи екзерсису, передавати характерні рухи таців народів України та сучасних танців.

4 клас

Повторюється усі вправи, пройдені раніше. Крім того, додатково вивчається інший танцювальний матеріал.

I. Ритміка

Елементи музичної грамоти й музичні вправи

тривалість нот: відплескування тривалостей 2/4, 4/4; відплескування нескладних ритмічних малюнків по слуху: темп, такт, затакт.

II Танці

Танцювальні елементи.

Практичні завдання (обличчям до станка):

- перегинання під лопатками; демі пліє в поєднанні з батман ганяю;
- гранд пліє; батман тандю в усіх напрямках: батман жете в усіх напрямках: ронд де жамб партер (по точках) батман фондю;
- релевелянт (на 45*); ранд батман жете; поза круазе.

Елементи народно-сценічного танцю

- – припадання; віршовочка; вихилясник: притуп (зальотний);
- – присядки (з виведенням ноги вперед, присядка-розніжка): гусачок.

Вправи на середині залу

- уклін для дівчат та хлопчиків: привітальний, прощальний;
- пор де бра (перші три види); па де гаже (зв'язуючий крок);
- положення рук в українському танці;
- стрибки: соте, шонжман де п'є.
-

Практичні завдання

- Прослухати музику. Створити танок для дітей 9-10 років до випускного балу «Прощавай четвертий клас ми йдемо у п'ятий».
- Прослухати музику і виконати танець без підготовки – імпровізація.

Орієнтовні вимоги до знань і вмінь учнів на кінець четвертого року навчання.

Учні повинні знати

обсяг матеріалу, опанованого за чотири роки,

роль хореографії в житті людини , в особистому житті учнів,
правила виконання танцювальних вправ та рухів.

Учні повинні вміти

практично виконувати набуті знання в різних видах художньо-естетичної діяльності ,
аналізувати, оцінювати , порівнювати виконання танців народів України та сучасних танців.